

ספק זהה מסתפקת הגמרא (לעיל כו/א) לגבי אויר העזרה, אם דינו כעזרה, והגאון רבי מאיר שמחה מדווינסק זצ"ל, מעלה שני צדדים להבנת המושג "אויר עזרה קדוש". יש להסתפק, אם קדושת אויר העזרה באה לו מצד עצמו, דהיינו: כפי שקרקע העזרה קדושה כך גם אויר העזרה קדוש, או שמא קדושת האויר נובעת מקדושת הקרקע שמתחתיו. וכי תאמר, למאי נפקא מינה? התשובה פשוטה בתכלית - לאדם שנתלה באויר העזרה.

שהנה, אומר בעל "אור שמח" (רמב"ם הל' שגגות פרק י"א הל' ד'), הרי אדם השוה בעזרה ונזכר שהוא טמא, חייב לצאת החוצה בדרך הקצרה ביותר, ואם פסע פסיעה מיותרת, אפילו אחת, עבר על איסור. מעתה, אם קדושתו של אויר העזרה היא קדושה עצמית, הרי שטמא ששהה בעזרה והתרומם באויר, נחשב כמי שפסע פסיעה מיותרת בעזרה, משום שהיה עליו להמנע מן העליה המיותרת לאויר העזרה הקדוש בפני עצמו. אולם, אם קדושת אויר העזרה נובעת מקדושת הקרקע שמתחתיו, לא גרע טמא זה מאומה בכך שעלה לאויר העזרה, שהרי קדושת אויר זה אינה נובעת אלא מן הקרקע שמתחתיו, כלום לא עמד עליה כבר לפני כן?... [עיי' שם שביאר בכך את דברי הרמב"ם שם שכתב דאויר העזרה ספק הוא אם קדוש כעזרה].

נסיים בדברי מהר"י ענגיל המציין, כי את הפסוק (שמות יט/ב) "והגבלת את העם... עלת בהר ונגע בקצהו", פירש הט"ז ("דברי דוד" שם), כי האזהרה כללה איסור להכניס אבר לאויר שמעל ההר.

דף פח/א ומדות יבש מקדשות את היבש תכונותיו הייחודיות של השמן

משנתנו מבארת שכלי השרת קידשו את המשקים ואת המאכלים שניתנו בתוכם. עיון קל במשנה מגלה, כי את כלי השרת שנועדו להכיל משקים, המשנה מכנה "כלי הלח", ואת הכלים שנועדו להכיל דברי מאכל מוצקים, המשנה מכנה "מידות היבש". בעלי התוספות (ד"ה "מדות היבש") מבארים, שכלי "מידות" כונו כן משום שאפשר היה למדוד בהם חמרים שונים באותו אופן. כלומר, ידוע ידעו, כי אם יגדשו את הכלי בקמח, בסולת או במלח, תתקבל אותה תוצאה, מפני שדרגת הגודש שהם מסוגלים להגיע אליה שווה. לעומת זאת, סמיכותם של המשקים שונה זה מזה, מאחר שהמים דלילים מן היין, והיין דליל מן השמן. במאמר הבא נתמקד בסתירה מהותית, לכאורה, בין שתי משניות בנושא זה.

השמן סמיך מן היין: במשנה במסכת מכשירין (פרק ג' משנה ב') נאמר, שמים, יין וחומץ, מסוגלים לחדור דרך דופן של חבית, לעומת דבש, שמן, חלב, טל ודם שאינם חודרים (רמב"ם ורא"ש והרע"ב בפירושם שם). לכאורה, מוכח (עיי' תוס' יו"ט שם) ששמן סמיך מיי, שהרי אינו חודר דרך דופן שיין חודר דרכה.

השמן חודר דרך נקבים זעירים ביותר: מאידך גיסא, במשנה במסכת כלים (פרק ג' משנה ב') נאמר, שכלי "פך" ו"טפין", כלים שנועדו להכיל שמן, שניקבו, והשמן יוצא דרך הנקבים, אינם מקבלים טומאה, משום שכבר אינם נחשבים עוד כלי. אולם, אם הנקב שניקב בהם כה זעיר עד שהשמן אינו מחלחל דרכו, הכלים מקבלים טומאה, משום שהכלי ראוי ליעודו. לא לחינם, מבאר רבינו עובדיה מברטנורא, ציינה המשנה את כלי השמן דווקא, משום שהשמן הוא המשקה שמסוגל לנטוף מן הנקב הקטן ביותר, כזה שאפילו מים אינם מחלחלים דרכו! מוכח, לכאורה, ששמן הוא המשקה הדליל ביותר ולא היין (תוספות יום טוב מכשירין שם). הרי לנו משנה אחת בה מבואר, ששמן סמיך מיי, עד שאינו חודר דרך דופן שיין חודר דרכה, ומאידך גיסא, משנה שבה מבואר ששמן כה דליל, עד שהוא נדחק בנקבים זעירים שאפילו מים אינם מחלחלים דרכם!

ההבדל בין לחלול לספיגה: ישוב נאה לסתירה מהותית זו, מובא ב"תוספות חדשים" (שם, בשם מוהרש"ח, ובחידושי מהר"ח שבת פרק ח' משנה ד'). לדבריו, הפתרון נעוץ בתכונתו של השמן, אשר כשמו כן הוא, שמנוני וחלקלק. מחמת שמנוניותו, השמן נדחק ומתחלק לחורים ולסדקים זעירים, לעומת שאר משקאים שאינם "מתאמצים" לחדור בעד הנקב הצר. אולם, שונים הם פני הדברים לגבי שמן ויין המבקשים לחדור בעד חבית אטומה. היין, ייספג עם הזמן בדופן החבית, ויחלחל אט אט לצדה השני. לעומת זאת, השמן, השמנוני והחלקלק, אינו נתפס בדופן החבית, ולפיכך, אינו נספג בה ואינו חודר לצדה השני.

מכל מקום, הסבר נאה זה לא הניח את דעתם של גדולי ישראל, אשר טענו כי שמן סמיך משאר המשקים, עד שגם תכונתו השמנונית, אין בה די כדי לגרום לו להדחק לחורים ולסדקים שמשקים אחרים אינם נכנסים בהם. לפיכך, ה"חזון איש" זצ"ל נקט, כי יש לשנות את הגירסה בפירושו של רבינו עובדיה ברטנורא, וחלף הגירסה הנוקטת שהמשנה ציינה את כלי השמן משום שהוא מסוגל לחדור לנקבים הזעירים ביותר, יש לגרום שהמשנה ציינה את כלי השמן, **למרות** שיש משקים שמסוגלים לחדור דרך נקב יותר קטן.

בלילות היה מפליג על כנפי הדמיון וחזרה בתפילין הנוצצות שהמתינו עבורו, במבטי הקנאה שיופנו לעברו על ידי רעיו מינקות, שעדיין לא בילו די שנים בעולמנו כדי להתחייב במצוות, ולעיתים, רחוקות ממש, נזכר גם בצביטה שלה יזכה מרב העיירה.

אולם, הוא לא נסע הביתה. **עתה**, היה עומד בישיבה, החבילה החומה תפוסה בזרועותיו, ובידיו המכתב הבא:

שמחה'לי מחמד לבכנו!
בקיץ זה ימלאו לך בסייעתא דשמיא, י"ג שנים. רצוף בזה זוג תפילין שעליך להניח עובר לגיל בר המצוה. **נשבת** בר המצוה, הכנס נא לאחד מבתי הכנסת שוילנא מבורכת בהם, ואמור לגבאים כי מלאו לך שלש ששה שנים ועליך לקבל עליה לתורה. אם יתנו - טוב מאד. אם לא - גם כן אין הדבר נורא כל כך... אולם חלילה לך, שמחה'לי מחמד, חלילה לך מלבטל תורה ולבוא הביתה לשם כך, חלילה. שב ולמד והיה תלמיד חכם. **אביך** ואמך האוהבים אותך מאד.

באותו רגע, סיפר לימים לעת זקנותו, כל החלומות נגזרו באחת!

ביום שמחת בר המצוה, ישב הנער ולמד בהתמדה גדולה, כשלנוכח עיניו ניצבים וגם עומדים דמויותיהם האהובות של אביו ושל אמו, אשר אהבו אותו בכל לב, ורצו עבורו את הטוב ביותר.

חלילה, שמחה'לי, חלילה מלבטל תורה! - - -
זו היתה 'תגיגת' בר המצוה שלו.

מפליא לגלות אלו מסרים מופלאים השכילו דורות העבר להנחיל לילדיהם. האב ידע כי עליו לפייס את ילדו, ולדבר על ליבו לבל יצטער על שנאלץ לוותר על מסיבת בר המצוה. לא מתנה הבטיח לו לשם כך - האב ידע בכל ליבו, כי אם יכתוב לבנו: "שמחה'לי מחמד, חלילה לך מלבטל תורה ולבוא הביתה לשם כך חלילה. שב ולמד והיה תלמיד חכם", די בכך כדי לגרום אושר לילדו ולשמחו. שכן, ידוע ידע הבן, כי אביו דובר אמת חצובה בסלע, ושמה בשמחתם, שמחתו.

הילד הזה הפך לימים לרבה של העיר צפת, רבי שמחה קפלן זצ"ל.

עובדה זו מופיעה בקיצור תולדות חייו של הגאון, בספר "שמחת תורה" שיצא לזכרו על ידי בני משפחתו.

הקורא שהפנה אותנו למכתב מרגש זה, ציין כי הדבר השפיע עליו הלכה למעשה: "הסיפור הנ"ל עשה עלי רושם אדיר. גם אני רואה בעיני רוחי את האב הצדיק שהבין בתומו את גודל מעלת לימוד התורה והפסד ביטולה, וכה היה איתן באמונתו ובמעשיו, עד שבמכתב קצר עלה בידו להפיס את רגשותיו של ילדו הרך, ולטעת בו אהבת תורה ויראת שמים.

אני משתתף בשיעור קבוע ללימוד הדף היומי מידי ערב. עד היום, בעונת החתונות והשמחות, לא חששתי להחסיר שיעור או מחצה ממנו. מאז שהתוודעתי לסיפור הנ"ל, נעשה עלי הדבר קשה בתכלית. אם לחתן הבר מצוה אסור לבטל תורה, למסובים לא כל שכן!...

המעוניין לזכות את הרבים בסיפור מעניין, או בעובדה מרתקת שניתן ללמוד ממנה מוסר השכל, מוזמן לפנות למערכת מאורות הדף היומי, ואנו נפרסם זאת בע"ה בטור זה. כתובתנו: ת.ד. 3446 בני ברק.
פקס: 03-570-67-93 דוא"ל: mendelson@meorot.co.il

ברכת התורה, העורך

פנינים

דף פב/ב מילתא דאתיא בק"ו טרח וכתב לה קרא ומדוע אכן טרח וכתב לה קרא?
לפי שקל וחומר הוא **סברא**. יכול אדם לחשוב שהוא מבין היטב את התורה, וכבר הגיע עד תכליתה. באה התורה ולימדה: אף הנראה סברא - פסוק הוא, דבר שמים הוא, ולא משכל אנוש בא... ("בני יששכר", מאמר י').

דף פח/ב מעיל כולו של תכלת היה

צריך להטיל ציציות במעיל הכהן הגדול?

שמונה בגדים לבש הכהן הגדול, אחד מהם היה ה"מעיל". כיצד היה נראה מעיל זה, היכן היה פתחיו, אם בכלל, והאם היה חייב בציצית? על כך ועוד במאמר הבא.

כיצד היה נראה מעילו של הכהן הגדול: בציורים המקובלים והנפוצים בחומשים, מתואר המעיל כדמות הטלית קטן שלנו, מעיל ארוך מאד, שהגיע מלפנים ומאחור עד רגלי הכהן. רוב הראשונים אינם סבורים כן, וציור זה אינו אלא לשיטת הרלב"ג, כלהלן.

לדעת רש"י (שמות כח/ד) וראב"ד (הל' כלי מקדש פ"ט הל' ג), לא היה המעיל אלא גלימה סגורה מכל צדיה ולה שרוולים.

רמב"ן (שמות כח/כז) חולק על שיטה זו, וסובר שהמעיל לא היה סגור מכל צדדיו כגלימה. כראיה הוא מצטט את האמור בסוגייתנו, שלצורך המעיל נדרשו שבעים ושניים זגין, פעמונים (רש"י שמות כח/לג), "ותולה בהן שלשים וששה בצד זה ושלשים וששה מצד זה". לו היה המעיל סגור מכל צדדיו, אי אפשר להתייחס אליו כאל בגד בעל צדדים. לפיכך, קובע רמב"ן, חובה עלינו להניח שהמעיל היה בעל פתח מלפנים, ומאחר שהיה מחולק, ממילא, גם היו לו צדדים. הוא גם חולק על דעת רש"י וראב"ד וסובר שהמעיל היה נטול שרוולים.

בשיטת הרמב"ם (שם) לא הגיעו הפוסקים לכלל הסכמה. יש מהם (המהר"י קורקוס ועוד) שאמרו, שהוא סובר כשיטת הרמב"ן, אולם הרדב"ז (בפירושו לרמב"ם שם) נוקט בדעת הרמב"ם, שהוא חולק על הרמב"ן וסובר, שבשונה מטלית קטן הפתוח משני צידי הגוף, היה המעיל סגור משני צידי הגוף, אולם המעיל היה פתוח מלפנים ומאחור. ואילו בעל "תפארת ישראל" מפרש בדעת הרמב"ם כשיטת הרלב"ג הנזכרת, שהמעיל היה כעין טלית קטן שלנו, פתוח משני צדדיו.

כך או כך, הן לדעת רלב"ג והן לדעת רדב"ז, לשיטת הרמב"ם היה המעיל פתוח בשני מקומות ולפיכך, ארבע כנפות היו למעילו של הכהן הגדול, כפי שכתב גם בעל "מנחת חינוך" (מצוה צ"ט). מעתה, מתעוררת השאלה, אולי גם הטילו ציציות בכנפות המעיל, שהרי בגד בעל ארבע כנפות חייב בציצית!

הרדב"ז (שם), המעורר שאלה זו, מדגיש, כי ברור לו מעל לכל ספק, שלא נקשרו ציציות לכנפות המעיל, שהרי "לא מצינו שהוזכר זה כלל". בעל "מנחת חינוך" (שם) אף הוכיח כן מגמרא מפורשת (ערכין ג/ב), הדנה אם כהנים חייבים ללבוש ציצית בבגדי יום חול שלהם, אחר שבשהותם בבית המקדש הם פטורים ממצוות ציצית. ברור, איפוא, שלא הטילו ציצית במעיל, וכל שנוטר לברר – מדוע?

הרדב"ז מנסה לומר שמאחר שהמעיל הגיע עד עקביו של הכהן, לא הטילו ציצית במעילו, כדי שלא יגררו חוטי הציצית על קרקע העזרה. אך הוא דוחה זאת מיד, "מה בכך? על הרצפה היה מהלך, והרצפה נתקדשה".

בעל "מנחת חינוך" (שם) מיישב, שמאחר שבגדי הכהונה לא היו בבעלותם של הכהנים, כי אם כוש הקדש, אין הם בכלל "כסותך" החייבת בציצית, והרי הם כבגד שאול הפטור מציצית (ועיין בתו"ש כרך כ"ג עמ' קע"ז מו"מ בדבר).

פעמוני המעיל כתחליף לציצית: בקשר לכך מעניין לציין, שבעל "עין התכלת" מראדז'ין (עמ' 218), מביא מהזהרה (תיקוני זוהר, תיקון עשיראה), כי גזירת הכתוב היא שרימוני המעיל יהיו כציצית וימלאו את מקומם! הוא אף מוסיף, כי לפיכך, המהדרין טווים ציציות מחוט כפול שמונה, כדי להשוותם לרימוני המעיל שהיו עשויים גם הם מחוט כפול שמונה (יומא ע"א/ב).

שאלה אחרת על אודות המעיל, עוסקת במיקומם של הפעמונים והרימונים. רש"י בסוגייתנו טורח להדגיש, כי למרות שנאמר בתורה שפעמוני המעיל היו **בתוך** הרימונים שנתלו עליו, הכוונה היא שהם היו **ביניהם**, וכך גם נקט הרמב"ם (הל' כלי מקדש פ"ט הל' ד'). אולם, הרמב"ן בפירושו לתורה (שמות כח/לא) חולק על כך, ולדעתו אכן היו הפעמונים **בתוך** הרימונים ממש. יש התולים מחלוקת זו בשתי הגירסאות בגמרתנו. בגירסת הגמרא שלפנינו נאמר, שאת שבעים ושניים הזגין היה "תולה בהן", דהיינו: ברימונים, ואילו "שיטה מקובצת" גורס בגמרתנו "ותולה בו", דהיינו: במעיל, וכן גרס רש"י בעצמו (ד"ה "עינבלים").

מעניין הוא חידושו של בעל "שפת אמת" זצ"ל, הטוען כי הפעמונים והרימונים לא היו מחוברים לתחתית המעיל, שהרי המעיל הגיע עד הארץ, אלא היו מחוברים מעט לפני שולי המעיל, והשתוו בסופם עם שוליו.

[האדמו"ר מטולנא שליט"א העיר שאין דבריו עולים בקנה אחד עם דברי בעל "עין התכלת" הנ"ל ששימשו כציציות, מאחר שלא היו כלל על כנפות הבגד (כמוצא שלל רב, תצוה). רבני בית מדרשנו העירו לנכון, כי מאחר שבין כה וכה לא היו אלו ציציות במובן הפשוט, אין זה משנה אם היו על כנפותיו ממש או לא].

דף פה/ב והקרנים והטלפים

קרני אילו של יצחק

בפרקי דרבי אליעזר (פרק ל"א) נאמר, שמקרני אילו של יצחק נעשו שופרות. בקרן שמאל תקעו בהר סיני, ובקרן ימין יתקעו לעתיד לבוא.

"האור החיים" הקדוש (ויקרא א/ט) מעיה: הרי מפורש בגמרתנו שהקרניים קרבות על גבי המזבח! מדוע, איפוא, לא הקריבם אברהם אבינו ע"ה על גבי המזבח? [עיי"ש תירוציו, וברמב"ן שמות יט/ג, ורבינו בחיי ויקרא שם].

האדמו"ר ר"מ מפילב יישב זאת באופן הבא: רש"י (בראשית כב/ג) מפרש את הפסוק "ויעלהו לעלה תחת בנו": "על כל עבודה שעשה ממנו היה מתפלל ואומר יהי רצון שתהא זו כאלו היא עשויה בבני, כאלו בני שחוט, כאלו דמו זרוק, כאלו הוא מופשט, כאלו הוא נקטר ונעשה דשן".

מאחר שלאדם אין קרניים, לא היה צורך להקריב את קרניו של האיל, שהרי אינן "תחת בנו"..." (טללי אורות" ויקרא).

בשורה משמחת לתושבי ירושלים

הננו להודיע על פתיחת שיעור חדש בדף היומי

בביהמ"ד כולל להוראה

רח' שמעיה 8 (שכ' שמואל הנביא) בשעה: 18:30

מפי מגיד השיעור הרה"ג **שמואל מאיר** שליט"א

צעילוי נשמת

הר"ר **יחזקאל עקשטיין** ז"ל

ב"ר דוד ז"ל

נלב"ע כ"ד בשבט תשס"ג

תנצב"ה

הונצח ע"י משפחת הר"ר **דוד אקשטיין** שיחיו - בלגיה

צעילוי נשמת

הר"ר **יצחק דורמבוס** ז"ל

ב"ר מרדכי ז"ל

נלב"ע ל' בשבט א' דר"ח אדר תשנ"ג

תנצב"ה

הונצח ע"י המשפחה שיחיו

לעילוי נשמת

הר"ר **מאיר קאהן** ז"ל ב"ר שמואל צבי ז"ל ומרת **מלכה צביה קאהן** ע"ה

ב"ר זכריה ז"ל נלב"ע כ"ו בשבט תשכ"ט **ולע"נ** מרת **שרה פרומה וייץ** ע"ה ב"ר מאיר ז"ל **תנצב"ה**

הונצח ע"י ד"ר **רפאל וייץ** שיחיו והר"ר **בנימין ז"ל לאה קרניאל** שיחיו

דף פט/א כל המקודש מחבירו קודם את חבירו

חולה שהגיע לבית הכנסת בתפילת מוסף יתפלל שחרית או מוסף

מעשה בחולה שבבוקר יום שבת קודש אזר כח והתאמץ להגיע לבית הכנסת, אך גילה למגינת לבו שהקהל עומדים להתחיל תפילת מוסף. מאחר שאיש יודע ספר היה, הסתפק אם עליו להצטרף אליהם ולהתפלל תפילת מוסף בציבור, או שמא אין הוא רשאי לשנות מן הסדר שנקבע על ידי חכמים ועליו להתפלל תפילת שחרית ביחידות. הפוסקים, שלפניהם הוצגה השאלה, נחלקו בדעתם, כלהלן.

המהרש"ג (שו"ת מהרש"ג ח"א סימן כ"ב) פסק, שמאחר שהתפילות נתקנו כנגד הקרבנות (ברכות כו,ב, רמב"ם הל' תפילה פ"א הל' ה'), אין לשנות מן הסדר, כמבואר בסוגייתנו, שאסור להקריב את קרבן מוסף לפני קרבן תמיד.

אולם הגאון רבי יצחק אלחנן ספקטור זצ"ל, אב"ד קובנא, חלק על פסק הלכה זה (שו"ת "באר יצחק" או"ח סימן כ'), וכדרכו, פרש את תשובתו נדבך על גבי נדבך. אם נבקש להתבונן על שאלה זו דרך הלכות הקרבנות, טעות בידינו אומר הגרי"א ספקטור, שכן, עלינו להבחין בין שני סוגי הלכות קרבנות; יש הלכות שהקרבן מותנה בקיומן, ויש הלכות שמצווה לעשותן, אך אי קיומן אינו פוסל את הקרבן. רק את ההלכות שאי קיומן פוסל את הקרבן, העתיקו חכמים ההלכות התפילה, ומאחר שהמקדים את קרבן מוסף לקרבן תמיד, לא פסל בכך את הקרבן, הרי שלא תקנו חז"ל איסור זה בהלכות תפילה.

מעתי, לפני אדם זה עומדות שתי מצוות, תפילת שחרית ותפילת מוסף, ועלינו להכריע עבורו, על פי הכללים הנהוגים בכל חלקי התורה, איזו מהן עליו לקיים תחילה. ראשית, נבדוק את המאפיינים של שתי המצוות. תפילת שחרית תדירה היא, בכל יום, ואילו תפילת המוסף, נתקנה בשבת קודש בלבד. לפיכך, ראוי, לכאורה, להקדים את תפילת שחרית, מאחר ש"תדיר ושאינו תדיר, תדיר קודם". מאידך גיסא, תפילת המוסף שלו תהא מקודשת יותר מתפילת שחרית, שהרי את תפילת המוסף הוא יכול להתפלל בציבור, ואת תפילת שחרית הוא יכול להתפלל ביחידות בלבד. לפנינו אם כן, מצווה תדירה ומצווה מקודשת. והנה, גמרתנו (צ/ב) מסתפקת - "תדיר ומקודש איזה מהם קודם", ומאחר שהגמרא אינה מכריעה, פוסק הרמב"ם (הל' תמידין ומוספין פ"ט הל' ב): "היה לפניו תדיר ומקודש יקדים איזה מהם שירצה". לכאורה, עלינו להורות לחולה, שינהג כרצונו.

אולם, מוסיף הגרי"א ספקטור זצ"ל, כאשר נעייין היטב, נבחין במעלה נוספת שתפילת המוסף של חולה זה התברכה בה. שכן, מלבד שהיא "מקודשת" בגין התפילה בציבור, החולה אף זוכה על ידי כך לקיים את **מצוות** תפילה בציבור. מעתי, יש להורות ליהודי זה להתפלל תחילה תפילת מוסף. שכן, ברור מאליו, כי ההלכה ש"היה לפניו תדיר ומקודש יקדים איזה מהם שירצה", אינה עוסקת אלא במקרה שבאפשרותו **להקדים** את קיום אחת המצוות, אך לא להפסידה לחלוטין, ובמקרה שלפנינו, אם יקדים תפילת שחרית לתפילת מוסף, לא יזכה להתפלל תפילת מוסף בציבור.

הגאון רבי אליעזר יהודה ולדנברג זצ"ל (שו"ת "ציץ אליעזר" חלק י"ד סימן ו) מעיר, כי להלכה דיון זה תקף רק כאשר החולה מגיע לבית הכנסת סמוך לתפילת המוסף. אולם, אם נותר זמן מה עד לתפילת המוסף, עליו להשתדל להספיק להתפלל את ההכרח מתוך סדר התפילה עד תפילת העמידה, ובשעה שהציבור יתחיל להתפלל תפילת מוסף, הוא יתחיל להתפלל תפילת עמידה של שחרית, ונחשב שהתפלל תפילה בציבור, שהרי פסק ה"משנה ברורה" להלכה (סימן צ' ס"ק ל'), שהעומד להתפלל שחרית עם ציבור שמתפלל מוסף, נחשב כמתפלל בציבור, שכן, ככלות הכל הוא עומד ומתפלל לאביו שבשמים בתוך מניין [ראוי לציין, כי זו דעת ה"משנה ברורה", אולם בדברי ה"באר יצחק" מבואר שהעומד לשחרית בתפילת ציבור של מוסף, לא נחשב שהתפלל בציבור, ובכל אופן עליו להקדים תפילת מוסף. ועיין בספר זכרון "אש תמיד" עמ' תקמ"ב בשם הגר"ח מבריסק זצ"ל, ולפי"ז עולה שיכול להתפלל שחרית עם הציבור ואחר כך ברכות ק"ש ומוסף, עיין שם ולפי"ז אולי מחוייב לעשות כך].

קטע יומי מתוך הגליון השבועי "מאורות הדף היומי - לילדים"

מסכת זבחים • דף פ"ב • יום שני כ"ו בשבט

הדף שיצא ממקומו

ילדים יקרים!
נצטרף ללומדי הדף היומי ויחד עמם נלמד איך חז"ל דרשו הלכה מפסוק.
קרבן חטאת שהוציאו את דמו מחוץ לבית המקדש - פסול.

גם קרבן חטאת שהכניסו את דמו להיכל - פסול. אבל ישנו הבדל בין שתי ההלכות. אם הוציאו דם מחוץ לבית המקדש, ונשארו עוד דם בבית המקדש - הקרבן קשר. אבל אם הכניסו דם חטאת להיכל - הקרבן פסול אפילו שנישאר בעזרה עוד דם. מנין ידעו זאת חז"ל?

בתורה הקדושה נאמר (ויקרא, פרק ו', פסוק כ"ג): וְכֹל חַטָּאת אֲשֶׁר יוֹבֵא מִדָּמָה אֶל אֹהֶל מוֹעֵד לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ לֹא תֹאכַל בְּאֵשׁ תִּשְׂרֹף. פסוק זה מלמד שקרבן חטאת שדמו נכנס להיכל - פסול. שמתם לב ללשון הפסוק "אֲשֶׁר יוֹבֵא מִדָּמָה"? אפילו אם חלק מהדם של הקרבן נכנס להיכל הקרבן פסול. אם התורה הייתה פוסלת את הקרבן רק אם כל דמו נכנס להיכל, היתה הפסוק צריך לומר "אֲשֶׁר יוֹבֵא דָמָה" - כל הדם. "מִדָּמָה" - אפילו חלק מהדם.

כל יום הילד שלך לומד, מוסיף ידיעות בתורה!

למנוי גליון לילדים חייג:
1700-500-151
חודש היכרות חינם

לעילוי נשמת
הר"ר יוסף שטרן ז"ל
ב"ר שמואל ז"ל נלב"ע כ"ט בשבט תשמ"ג
תנצב"ה
הונצח ע"י המשפחה שיחיו

הגיע הספר לחודש אדר א'

הצטרף עכשיו למעגל הלומדים!

מנוי וקל! בכל חודש ספר חדש מגיע אליך!
חייג עכשיו: 1700-500-151
ניתן להשיג בחנויות הספרים המובחרות

ותן חלקנו!
ספר לימוד יומי - בחלוקה חודשית
בכל יום - משנה אחת, הלכה אחת ואגדתא